

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती तथा इतर
मागासवर्गीय जातींची यादी

सफटीकरण

महाराष्ट्र शासन

समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, श्रम व पर्यटन विभाग,
शासन निर्णय क्र.सी.सी.सी. १९८३/१९८५०/१९८५२/मा.पक-५
महाराष्ट्र विस्तार, वृत्त, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक:- १ एप्रिल, १९८७

- १) शासन निर्णय शि.अ. व तेंपल येथील विभाग, क्र.सी.सी.सी.-१९६१-म,
दि. ११-नोव्हेंबर, १९६१, त्यासोपत प्रसिध्द करण्यात आलेली आणि
मराठी सुधारित केलेली विमुक्त जाती व भटक्या जमातींची यादी.
- २) शासन निर्णय, शि.अ. व समाजकल्याण विभाग, क्र.सी.सी.सी.-१९६७-म,
दि. १२ ऑक्टोबर, १९६७ अन्वये प्रसिध्द करण्यात आलेली आणि
मराठी सुधारित करण्यात आलेली इतर मागासवर्गीय जातींची यादी.
- ३) शासन निर्णय:- शासन निर्णय, शि.अ. व समाजकल्याण विभाग क्र.सी.सी.सी.-१९६१-म,
दि. ११ नोव्हेंबर, १९६१ मध्ये स्पष्ट केव्हाप्रमाणे तत्काचीन मुंबई शासनाने दिलेल्या
मराठी सुधारित केलेली यादी तयार करण्यासाठी विमुक्त केलेल्या समाजकल्याण-
अध्यात गटाने विमुक्त जाती (माजी गुन्हेगार जमाती) व भटक्या तथा विम-
कल्याण जमातींची एकत्रित यादी तयार करावी आणि त्यांच्या इत्याणासाठी समाज
कल्याण तयार करावी अशी शिफारस केली होती. तो शिफारस तत्काचीन मुंबई
शासन शासनाने मान्य केला आणि त्या अनुषंगाने विमुक्त जाती व भटक्या
जमातींची एकत्रित यादी तयार करण्याचे हेतूने माजी गुन्हेगार जमाती आणि
भटक्या व विम-भटक्या जमातींचे वास्तव्य असलेल्या ठिकाणे सर्वेक्षण करून त्यांचे
संस्थानिक, मारवा आणि गरबा आनामण्याचे मारवा आणि माधो यांच्या अन्वयाने
करून अशा जमातींची एकत्रित यादी तयार करण्याचे हुकूमित शासन या शिफारस
अनुषंगाने एक विशेष कार्य समिती-माजी विमुक्त करण्यात आलेली होती.
त्या समितीचे कार्य समिती-माजी जुलै, १९६१ मध्ये आगता सर्वेक्षण अहवाल शासनाने
मार्च १९६१ मध्ये तो सर्वेक्षण अहवाल मिळाराने देऊन महाराष्ट्र शासनाने माजी
गुन्हेगार जमाती आणि माजी गरबा कायदा रद्द झाल्यानंतरही गुन्हेगारी प्रकृती
संस्थानिक यांचे अशा जमातींची त्याच ठिकाणी स्थायिक झालेला आनामण्यातही
अशा या यादीत दुस-या यादी अन्वये भटक्या जमातींची प्रकृती असलेल्या जमातींची यादी
दि. ११ नोव्हेंबर, १९६१ च्या तत्काचीन निर्णयान्वये घोषित केली. अशाप्रकारे
विमुक्त जातींची यादी म्हणजे १९७४ च्या गुन्हेगारी अध्यात कायद्यानुसार
१९७४ मधील शासन निर्णय जमाती, गुन्हेगार व्यक्तींची यादी किंवा या
यादी, ती या यादी गटाचा भाग याची यादी अन्वये भटक्या

